

Vergaderjaar 2007–2008

31 265

Adoptie

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 maart 2008

Aanleiding

In het dagblad Trouw en een uitzending van EO Netwerk op 11 maart 2008 is aandacht besteed aan interlandelijke adoptie uit China. Het beeld dat daaruit naar voren is gekomen was dat:

- kindertehuizen in China, van waaruit kinderen voor interlandelijke adoptie beschikbaar komen, betaald zouden hebben voor deze kinderen;
- adoptiekinderen door de Chinese overheid bij hun ouders zouden zijn weggehaald in het kader van de één-kind-politiek en vervolgens voor interlandelijke adoptie beschikbaar zijn gesteld;
- er niet sprake zou zijn van enkele tientallen kinderen maar van ca. 1000 kinderen die bij kinderhandel betrokken zijn;
- tevens werd gesteld dat niet uitgesloten kon worden dat een deel van deze kinderen via interlandelijke adoptie ondermeer in Nederland terecht zou zijn gekomen.

Gebaseerd op het voorgaande werd de conclusie getrokken dat de China Centre of Adoption Affairs (CCAA) de Nederlandse autoriteiten zou hebben misleid.

Naar aanleiding van deze berichtgeving heeft het lid Anker verzocht om mijn schriftelijke reactie, aan welk verzoek ik hierbij tegemoet kom.

Overwegingen naar aanleiding van de berichtgeving

Ik neem de berichtgeving uiterst serieus. Die berichtgeving roept het beeld op van een zorgwekkende situatie. Vanzelfsprekend is een situatie waarin sprake is van kinderhandel en kinderen worden afgenomen van hun ouders en voor interlandelijke adoptie beschikbaar komen, niet aanvaardbaar. Om te kunnen beoordelen of van een dergelijke situatie sprake is, zal ik de Chinese autoriteiten vragen om opheldering. Een belangrijk element bij interlandelijke adoptie is vertrouwen. Als Centrale autoriteit moet ik erop kunnen vertrouwen dat andere centrale autoriteiten

hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Over dat vertrouwen mag geen twijfel bestaan. Zou dat worden aangetast, dan heeft dat onvermijdelijk consequenties voor de verdere toepassing van interlandelijke adoptie.

Anderzijds wil ik waarschuwen tegen te vergaande conclusies voordat het onderzoek is voltooid. In de uitzending van EO Netwerk heb ik een reactie van de kant van de Chinese autoriteiten, waaronder de CCAA, gemist. In contacten met de CCAA in 2006 en 2007 is juist het beeld ontstaan van een organisatie met de intentie om orde op zaken te stellen. Toen in 2005 de misstanden in Hunan werden geconstateerd, was het ook de CCAA die heeft ingegrepen en ervoor heeft gezorgd dat personen die zich aan kinderhandel schuldig maakten, werden berecht. Bovendien zijn bij mijn ministerie ook diverse voorbeelden bekend waarin de CCAA, geheel in lijn met de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag, kinderen heeft teruggeplaatst bij eigen ouders, of geplaatst bij grootouders en pleegouders.

Deze nuancering, gevoegd bij het feit dat de CCAA nog zeer recent heeft uitgedragen dat zich sinds 2006 geen nieuwe negatieve ontwikkelingen hebben voorgedaan, doet mij concluderen dat eerst de CCAA de gelegenheid moet worden geboden op de indringende vragen die de uitzending oproept te reageren. Op dit moment zie ik daarom geen aanleiding drastische maatregelen te treffen. Zou ik dat wel doen, dan moet ik, wanneer blijkt dat de berichtgeving niet juist is, ernstig rekening houden met de mogelijkheid dat China van zijn kant problemen heeft met voortzetting van de interlandelijke adoptie.

Aanpak

Gelet op de noodzaak opheldering te verkrijgen zal ik als eerste de Chinese autoriteiten benaderen. Ik wil dat doen door het Ministry of Civil Affairs, dat onder andere verantwoordelijk is voor het CCAA, om opheldering te vragen. Hiermee benadruk ik de ernst van de kwestie en zijn er waarborgen dat met enige distantie naar deze kwestie kan worden gekeken.

Tegelijkertijd stel ik mij voor dat op korte termijn op hoog ambtelijk niveau een bezoek wordt gebracht aan China teneinde in overleg met de CCAA te bezien welke mogelijkheden er zijn om op korte termijn aanvullende waarborgen te verkrijgen dat de kinderen die voor adoptie door Nederlandse gezinnen worden voorgesteld, geheel conform het Haags Adoptieverdrag voor adoptie beschikbaar zijn gesteld.

Tenslotte wil ik ingevolge mijn al eerdere aangekondigde voornemen tot intensivering van de internationale samenwerking, tevens de Centrale Autoriteiten van de andere landen die kinderen uit China voor adoptie opnemen, betrekken bij mijn hiervoor geschetste aanpak.

Zoals u zult begrijpen zal het uitvoeren van deze activiteiten enige tijd vergen. Ik streef ernaar uw Kamer voor 1 mei 2008 nader te informeren.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin